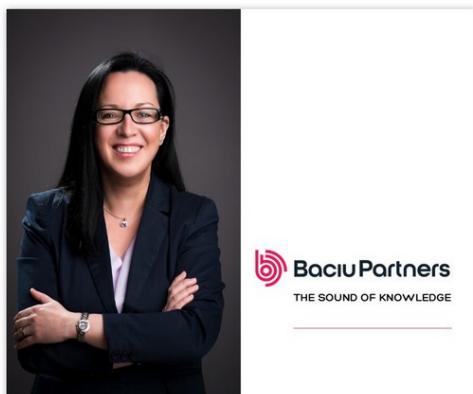

La intersecția dintre proprietate intelectuală și protecția consumatorilor

Statul, prin mijloacele prevazute de lege, protejeaza cetățenii în calitatea lor de consumatori, asigurând cadrul necesar accesului neîngradit la produse și servicii, informării lor complete despre caracteristicile esențiale ale acestora, aparării și asigurării drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice împotriva unor practici incorecte, participării acestora la fundamentarea și luarea deciziilor ce îi interesează în calitate de consumatori.

Acesta este paragraful de debut al celui mai vechi act normativ național în domeniul protecției consumatorilor din România, Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor (OG 21/1992).

Încă în vigoare, Ordonanța creează o legatură directă între protecția consumatorilor și protecția proprietății intelectuale, prin interzicerea producerii, importului și comercializării produselor falsificate sau contrafacute.

De notat că acesta nu este singurul act normativ care protejează consumatorii prin interzicerea produselor care încălca proprietatea intelectuală. De-a lungul timpului, autoritățile române au manifestat o preocupare constantă față de protecția consumatorilor prin protejarea față de încălcări ale drepturilor de proprietate intelectuală.

Astfel, Codul Consumului (Legea 296/2004) interzice, la rândul său, importul, fabricația, distribuția, precum și comercializarea produselor falsificate ori contrafacute [...] care pot afecta viața, sănătatea sau securitatea consumatorilor, în timp ce Legea 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor (Legea 363/2007) interzice, calificând aceste acțiuni drept practici înșelătoare pentru consumatori, orice activitate de comercializare privind produsul, inclusiv publicitatea comparativă, creând o confuzie cu alt produs, marca, numele sau cu alte semne distinctive ale unui concurent.

Pe de altă parte, Strategia națională în domeniul proprietății intelectuale pentru perioada 2024 – 2028 (Strategia), adoptată de Guvernul României prin Hotărârea 1272/2023 (HG 1272/2023), creează o punte cu protejarea consumatorilor din cealaltă direcție, propunându-și, în mod expres, crearea condițiilor unui mediu de afaceri creativ și inovativ, ce crește încrederea investitorilor, dar și, pe termen lung, consolidarea bunelor practici ale agenților economici și de creație care ar urma să stimuleze dezvoltarea unui public larg de consumatori responsabili.

Prin acest HG, Guvernul a organizat Comitetul interdepartamental pentru coordonarea strategiei și politicilor în domeniul proprietății intelectuale, care are printre atribuții monitorizarea informării opiniei publice prin campanii media de constientizare a consumatorilor asupra consecințelor negative ale încălcării drepturilor de proprietate

intelectuala.

Strategia acorda o atenție sporită combaterii încălcarilor drepturilor de proprietate intelectuală savârșite în mediul on-line, ca parte a activității unor rețele infracționale internaționale, și/sau ce pun în pericol siguranța națională sau sănătatea consumatorilor.

Mai mult decât atât, strategia enumera Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor printre principalele instituții cu atribuții și responsabilități în domeniul proprietății intelectuale, împreună cu autorități precum Oficiul de Stat pentru Inventii și Marci (OSIM), Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (ORDA), Ministerul Public (Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție), Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției Române și Inspectoratul General al Poliției de Frontieră), Ministerul Justiției sau Autoritatea Vamală Română.

Evaluând toate aceste elemente, putem concluziona că acum 30 de ani, după adoptarea primului act normativ relevant pentru această arie, protecția consumatorilor prin protejarea față de încălcări ale proprietății intelectuale continuă să se regasească între preocupările statului român, iar legislația în domeniu să se dezvolte și să evolueze.

Considerăm deci că avem motive să fim încrezatori când privim la prezentul și viitorul acestor două domenii atât de importante pentru protecția drepturilor cetățenilor – dreptul protecției consumatorilor și dreptul proprietății intelectuale.